nieuws

Wordt verbreding steeds meer de norm?

nieuws

Uit een Nederlandse studie blijkt dat nog maar een derde van de landbouwbedrijven zich toelegt op de primaire productie. Ook in Vlaanderen is dezelfde trend in opmars.

3 NOVEMBER 2020 – LAATST BIJGEWERKT OM 3 NOVEMBER 2020 16:10

Landbouwers gaan steeds meer op zoek om hun inkomsten uit andere zaken te halen dan enkel uit de pure landbouwactiviteiten. Dat wordt ook bevestigd door een nieuwe studie van Wageningen University & Research (WUR).

Afgelopen zomer ondervroegen de onderzoekers 1.200 Nederlandse landbouwbedrijven. Wat blijkt? Er is een aanzienlijke verbreding van inkomstenbronnen in vergelijking met het vorige grootschalige onderzoek uit de jaren ’90. Terwijl in 1995 nog een op vijf bedrijven landbouw met andere activiteiten combineerde, is dat ondertussen gestegen naar de helft.

Ook in Vlaanderen tekent zich een opwaartse trend op als het gaat over verbreding en diversificatie. Dat leert een navraag bij het Departement Landbouw en Visserij van de Vlaamse overheid. “We zien dit jaar inderdaad een stijging van het aantal geselecteerde investeringen voor het installeren en inrichten van hoevewinkels in vergelijking met 2019 en 2018”, zo klinkt het. Al kan het departement uit de cijfers niet afleiden of het over investeringen bij bestaande of nieuwe hoeveproducenten gaat.

Er bestaan verschillende strategieën voor landbouwbedrijven om inkomsten te genereren. De meest pure vorm is die van primaire productie van akkerbouwgewassen, denk aan tarwe, of veeteelt met melk, vlees of eieren als product. In de laatste decennia zijn landbouwers beginnen experimenteren met andere inkomstenbronnen naast die primaire productie.

Breed arsenaal

Op vandaag bestaat er een volledig scala aan verbredingsactiviteiten zoals hoevetoerisme, hoeveverkoop, natuur- of landschapsbeheer, landbouweducatie of zorgboerderijen. Het kan ook gaan om activiteiten die geen rechtstreeks link hebben met landbouw, denk aan energieproductie met zonnepanelen of windmolens.

Volgens Han Wiskerke, hoogleraar Rurale sociologie (WUR) en begeleider van het onderzoek, is die toegenomen diversificatie van strategieën onderbelicht. “Het beeld in de media werd het afgelopen jaar vooral gedomineerd door de stroming die zich richt op specialisatie en schaalvergroting. Uit ons onderzoek blijkt dit slechts één van de vele stromingen te zijn.”

> **“Het beeld in de media werd het afgelopen jaar vooral gedomineerd door schaalvergroting. Uit ons onderzoek blijkt dit slechts één van de vele stromingen te zijn**
>
> Han Wiskerke - Hoogleraar Rurale sociologie (WUR)

Landbouwers die zich toeleggen op verbreding creëren bovendien ook extra jobs, waarmee ze een bijdrage leveren aan de werkgelegenheid op het platteland. Wiskerke wil de overheden wijzen op het belang van de landbouwontwikkeling voor jobcreatie. “Het beleid is soms te veel gericht op andere sectoren dan de landbouw als het over werkgelegenheid op het platteland gaat.”

Emancipatie van de boerin

In een bevraging uit 2010 gaf 72 procent aan dat direct contact met consumenten de belangrijkste drijfveer was voor verbreding. De helft van de respondenten duidde ook de financiële risicospreiding aan. “En het kan ook een teken zijn van een verdere emancipatie van de boerin of de vrouw van de boer, waarbij de nadruk ligt op een eigen carrière en inkomen buiten het bedrijf of een eigen bedrijfsactiviteit voortkomend uit eigen expertise en interesse”, aldus Wiskerke. “Het zijn toch overwegend vrouwen, veelal met werkervaring buiten de landbouw, die de drijvende kracht zijn achter verbredingsactiviteiten."

Muur van bureaucratie

Als antwoord op de vraag wat de grootste belemmering is voor de bedrijfsontwikkeling staat de steeds veranderende regelgeving met stip op één. Maar liefst 63 procent van de deelnemers gaf dit aan. Voor landbouwers is een duidelijke langetermijnvisie van de overheid van groot belang. “Daarop kunnen zij hun bedrijfsstrategie, waarbij vaak investeringen gemoeid zijn, inrichten,” licht prof. Wiskerke toe.

Verder uit het onderzoek blijkt nog dat amper een kwart van het gezinsinkomen afhankelijk is van de landbouw. Het resterende deel halen ze uit andere bedrijfsactiviteiten of de combinatie met een job buiten het bedrijf. “Dat kan een teken van bittere noodzaak zijn, omdat ondernemers het met alleen landbouw financieel niet redden”, zegt prof. Wiskerke. “Maar het kan ook een uiting zijn van veranderende opvattingen over wat goed of toekomstbestendig agrarisch ondernemerschap is.”

Uitgelicht

ILVO-Verdienwijzer wijst boer op alternatieve verdienmodellen

nieuws

De Vlaamse onderzoeksinstelling ILVO werkt aan de introductie van Verdienwijzer, een digitale tool waarmee land- en tuinbouwers inspiratie kunnen opdoen voor aanvullende of al...

2 NOVEMBER 2020

Lees meer

Bron: WUR / eigen verslaggeving

VILT vzw
Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact
M • info@vilt.be

Volg ons op:
screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen

Crafted by Brigada